

Een fotografische herinnering

De Vogelwerkgroep bestaat 40 jaar. Waar blijft de tijd? Als ik het mij goed herinner heb ik tijdens de oprichtingsavond mijn film over Koolmezen gedraaid. Die was opgenomen in een nestkast, nadat een moeizame voorstudie was uitgevoerd om in het donkere nestkastje te kunnen filmen met kunstlicht, zonder de vogels te verstoren. Jarenlang trok ik daarmee volle zalen door heel het land. Het filmen op deze wijze is allemaal verouderd. Tegenwoordig wordt een kleine camera in het nestkastje gehangen en je kunt de hele dag op je televisie het doen en laten van deze vogels bekijken. Is dat nog vogelfotografie?

Evert Boeve

Hiermee kom ik terecht op de uitnodiging om deel te nemen aan een vogelfotowedstrijd. Aan een wedstrijd wil ik niet meedoen, maar ik stuur wel een foto in die ik precies 60 jaar geleden heb gemaakt in de Bloemendaler Polder bij Weesp. Ik was toen in de leer bij een beroepsfotograaf in Weesp en mijn belangstelling was erg gericht op de natuur; met mijn zelfgemaakte zwart-wit dia's wilde ik dat aan zoveel mogelijk mensen laten zien. De kennis van de natuur ging toen vaak niet verder dan de Verkade albums en mogelijkheden om naar buiten te trekken waren er toen heel wat minder dan nu. Men was echter wel nieuwsgierig en een avondje dia's kijken viel altijd in de smaak. Daarbij komt dat de fotografie nog iets uitzonderlijks was. Wie had toen een fototoestel? Fotografie was in die tijd nog het werk van de vakman. Het bekende Kodakboxje bestond natuurlijk wel, maar daar kon je niet zoveel mee klaarmaken. Ik bevond mij in een bevoorrechte positie. Waar het mij aan ontbrak was tijd. Lange werkdagen zorgden er voor dat vogelfotografie beperkt moest blijven tot de zaterdagmiddag of de zondag.

Hoe kwam de bijgevoegde foto van de Scholekster - gemaakt in 1947- tot stand?

In het voorjaar wipte ik elke avond na mijn werk nog even de polders rondom Weesp in. Aan weidevogels was toen nog geen gebrek en de boeren waren nog niet lastig. Ik kon vrijuit mijn gang gaan. Tussen al die weidevogels waren de Scholeksters nog een zeer ongewone verschijning in het polderland. Aan het strand kregen zij het kennelijk steeds moeilijker om rustig te kunnen broeden en ze trokken het binnenland in. Dat was voor mij volkomen nieuw en ik liet alle Grutto's en Tureluurs even links liggen en haalde, nadat ik een nest had gevonden, dezelfde avond nog mijn schuilhutje op en zette dat op een veilige afstand daarvan in het land.

Scholekster op het nest in een polder bij Weesp in 1947. Foto: Evert Boeve.

De avonden daarna zette ik mijn hutje steeds wat dichterbij. De volgende zondagmorgen trok ik er met mijn fototoestel op uit. Het fototoestel was een Welta 6x9 platencamera met een Zeisz-Tessar 100 mm lens en een Compursluiters. Dat was voor die tijd iets geweldigs. Zo snel mogelijk werd de camera op een statief bij het nest geplaatst en het matglas scherpgesteld op de eieren. Lichtmeters kenden we niet. Dat rekende je uit op een schijf, gokte en maakte gebruik van opgedane ervaringen.

De sluiters werd gespannen en aan de ontspanknop zat een zwartgaren draad die naar de hut werd uitgerold. Daarna snel de schuilhut in en wachten, wat meestal wel meeviel, want de vogel was ondertussen al aan de schuilhut gewend geraakt en de laag bij de grond staande camera gaf meestal geen verstoring. Als dat bij het maken van foto's bij andere nesten wel het geval was, moest je er ook een nepcamera dagelijks dichterbij zetten. Op het moment dat de vogel een gewenste positie had ingenomen trok je aan de draad en de foto van de Scholekster was een van de resultaten.

Het vervelende bij deze vorm van nestfotografie was, dat je daarna geen tweede foto kon maken, want je kon de film niet doorspoelen. Je moest gewoon in je hutje wachten. Soms werd de vogel gestoord door een kraai en pas dan had je even de gelegenheid om snel een cassette te verwisselen. Meestal moest je het met die ene plaat doen. Er kon alleen in zwart-wit gefotografeerd worden. Als we kleuren wilden bewerkten we de foto met ecoline. Toen ik veel later in Afrika was legde ik, dankzij de moderne snelle films, mijn Rolleiflex met grote telelens over het portierraam van de auto en fotografeerde impala's en vogels uit de vrije hand. Wat een verschil!

Geen inzending voor de fotowedstrijd dus, die echter een leuke aanleiding vormde er tegelijk iets van de geschiedenis van de vogelfotografie bij te betrekken. Ook de fotografen van weleer hebben hun steentje bijgedragen om de belangstelling voor de vogels en de natuur uit te dragen.